

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 26ης Φεβρουαρίου 2013 *

«Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις — Ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως — Διαδικασίες παραδόσεως μεταξύ των κρατών μελών — Αποφάσεις εκδοθείσες κατόπιν δίκης στην οποία δεν παρέστη αυτοπροσώπως ο ενδιαφερόμενος — Εκτέλεση ποινής επιβληθείσας ερήμην — Δυνατότητα αναθεωρήσεως της δικαστικής αποφάσεως»

Στην υπόθεση C-399/11,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Tribunal Constitucional (Ισπανία) με απόφαση της 9ης Ιουνίου 2011, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Ιουλίου 2011, στο πλαίσιο της δίκης

Stefano Melloni

κατά

Ministerio Fiscal,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, K. Lenaerts, αντιπρόεδρο, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Rosas και E. Jarašiūnas, προέδρους τμήματος, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, M. Safjan (εισηγητή) και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Ιουλίου 2012,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- ο S. Melloni, εκπροσωπούμενος από τον L. Casaubón Carles, abogado,
- η Ministerio Fiscal, εκπροσωπούμενη από τον J. M. Caballero Sánchez-Izquierdo,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την S. Centeno Huerta,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pochet και τον T. Materne,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την J. Kemper και τον T. Henze,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Langer και την C. Wissels,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Szpunar,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Inez Fernandes,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τη H. Walker,
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τις P. Plaza García και T. Blanchet,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την I. Martínez del Peral και τους H. Krämer και W. Bogensberger,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 2ας Οκτωβρίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία και, ενδεχομένως, το κύρος του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και τις διαδικασίες παραδόσεως μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 190, σ. 1), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ L 81, σ. 24, στο εξής: απόφαση-πλαίσιο 2002/584). Το Δικαστήριο καλείται επίσης να εξετάσει, εφόσον τούτο απαιτείται, το ζήτημα αν ένα κράτος μέλος δύναται να αρνηθεί την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στηριζόμενο στο άρθρο 53 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) λόγω προσβολής των διασφαλιζομένων με το εθνικό Σύνταγμα θεμελιωδών δικαιωμάτων του ενδιαφερομένου.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του S. Melloni και της Ministerio Fiscal ως προς την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως το οποίο εξέδωσαν οι ιταλικές αρχές για την εκτέλεση της καταδίκης σε ποινή καθειρέξεως η οποία επεβλήθη ερήμην στον πρώτο.

Το νομικό πλαίσιο

Ο Χάρτης

- 3 Το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη ορίζει:

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως. Κάθε πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να συμβουλευέται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του.»

- 4 Κατά το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Χάρτη:

«Ο σεβασμός των δικαιωμάτων της υπερασπίσεως διασφαλίζεται σε κάθε κατηγορούμενο.»

- 5 Το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη προβλέπει:

«Στο βαθμό που ο παρών Χάρτης περιλαμβάνει δικαιώματα που αντιστοιχούν σε δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου [η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, στο εξής: ΕΣΔΑ], η έννοια και η εμβέλειά τους είναι ίδιες με εκείνες που τους αποδίδει η εν λόγω Σύμβαση. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει το δίκαιο της Ένωσης να παρέχει ευρύτερη προστασία.»

- 6 Το άρθρο 53 του Χάρτη, τιτλοφορούμενο «Επίπεδο προστασίας», προβλέπει:

«Καμία διάταξη του παρόντος Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως περιορίζουσα ή θίγουσα τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες που αναγνωρίζονται στα αντίστοιχα πεδία εφαρμογής από το δίκαιο της Ένωσης, το διεθνές δίκαιο καθώς και από τις διεθνείς συμβάσεις, στις οποίες είναι μέρη η [Ευρωπαϊκή] Ένωση, ή όλα τα κράτη μέλη, και ιδίως από την [ΕΣΔΑ], καθώς και από τα Συντάγματα των κρατών μελών.»

Οι αποφάσεις-πλαίσια 2002/584 και 2009/299

- 7 Το άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 ορίζει:

«2. Τα κράτη μέλη εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας αποφάσεως-πλαισίου.

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

- 8 Το άρθρο 5 της ανωτέρω αποφάσεως-πλαισίου, στην αρχική εκδοχή του, ήταν διατυπωμένο ως εξής:

«Η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί να εξαρτηθεί κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης από μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- 1) όταν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί προς τον σκοπό της εκτέλεσης ποινής ή μέτρου ασφαλείας που έχει επιβληθεί με απόφαση εκδοθείσα από τον ενδιαφερομένο και όταν ο ενδιαφερόμενος δεν είχε κλητευθεί αυτοπροσώπως ούτε είχε ενημερωθεί κατ' άλλον τρόπο σχετικά με την ημερομηνία και τον τόπο της ακροαματικής διαδικασίας που οδήγησε στην απόφαση που εκδόθηκε εν τη απουσία του, η παράδοση μπορεί να εξαρτηθεί από το αν η δικαστική αρχή εκδόσεως του εντάλματος παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ώστε να εξασφαλισθεί στον καθού το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ότι θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος και να παρίσταται κατά τη λήψη της αποφάσεως·

[...]»

- 9 Με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299 διευκρινίζονται οι λόγοι της αρνήσεως εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως αν ο ενδιαφερόμενος δεν παρέστη στη δίκη αυτοπροσώπως. Οι αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως 1 έως 4 και 10 εξαγγέλλουν:

- «(1) Το δικαίωμα του κατηγορουμένου να εμφανίζεται αυτοπροσώπως στη δίκη περιλαμβάνεται στο δικαίωμα σε δίκαιη δίκη που προβλέπεται από το άρθρο 6 της [ΕΣΔΑ], όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι το εν λόγω δικαίωμα του κατηγορουμένου να εμφανίζεται αυτοπροσώπως στη δίκη δεν είναι απόλυτο και ότι, υπό ορισμένους όρους, ο κατηγορούμενος μπορεί, εξ ιδίας βουλήσεως, να παραιτηθεί του δικαιώματος αυτού ρητώς ή σιωπηρώς αλλά κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση.
- (2) Οι διάφορες αποφάσεις-πλαίσια για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις δεν ασχολούνται συστηματικά με το θέμα των αποφάσεων που εκδίδονται σε δίκες κατά τις οποίες το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως. Η ποικιλομορφία αυτή ενδέχεται να περιπλέξει το έργο των νομικών και να παρεμποδίσει τη δικαστική συνεργασία.
- (3) [...] Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ [...] επιτρέπει στην εκτελούσα αρχή να ζητήσει από την εκδούσα αρχή την παροχή διασφάλισης που κρίνεται ότι παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ώστε να εξασφαλισθεί στον καθ' ου το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, ότι θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος και να παρίσταται κατά την έκδοση της απόφασης. Η επάρκεια της διασφάλισης αποτελεί θέμα για το οποίο αποφαινεται η εκτελούσα αρχή, και, συνεπώς, είναι δύσκολο να είναι γνωστό πότε ακριβώς η εκτέλεση μπορεί να απορριφθεί.
- (4) Είναι, συνεπώς, απαραίτητο να παρασχεθούν σαφείς και κοινές βάσεις για τη μη αναγνώριση των αποφάσεων, που εκδίδονται σε δίκες κατά τις οποίες το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως. Στόχος της παρούσας απόφασης-πλαισίου είναι να επανοριστούν οι εν λόγω κοινές βάσεις που θα επιτρέπουν στην εκτελούσα αρχή να εκτελέσει την απόφαση παρά την απουσία του ενδιαφερομένου από τη δίκη, τηρουμένου πλήρως του δικαιώματος υπεράσπισης του ενδιαφερομένου. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν έχει εκπονηθεί για να ρυθμίζει τις μορφές και μεθόδους, περιλαμβανομένων και των δικονομικών απαιτήσεων, που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των αποτελεσμάτων που προσδιορίζονται στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο και που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των εθνικών δικαίων των κρατών μελών.

[...]

- (10) Δεν θα πρέπει να επιτρέπεται άρνηση αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεως εκδοθείσας σε δίκη κατά την οποία το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως, όταν το εν λόγω πρόσωπο, ενώ τελεί εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, εκπροσωπήθηκε στη δίκη από δικηγόρο, στον οποίον είχε αναθέσει σχετική εντολή να τον/την εκπροσωπήσει, εξασφαλίζοντας ότι η νομική συνδρομή είναι πραγματική και ουσιαστική. Εν προκειμένω, θα πρέπει να είναι άνευ σημασίας εάν τον δικηγόρο έχει επιλέξει, ορίσει και πληρώσει το πρόσωπο ή το κράτος. Εξυπακούεται ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο θα πρέπει να έχει επιλέξει εκ προθέσεως να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο αντί να εμφανιστεί αυτοπροσώπως στη δίκη. [...]»
- 10 Κατά το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαισίου 2009/299:

«1. Οι στόχοι της παρούσας απόφασης-πλαισίου είναι η κατοχύρωση των δικονομικών δικαιωμάτων των προσώπων τα οποία υπόκεινται σε ποινικές διαδικασίες, η διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και, ιδίως, η βελτίωση της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων μεταξύ κρατών μελών.

2. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν συνεπάγεται τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 της Συνθήκης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος υπεράσπισης των προσώπων τα οποία υπόκεινται σε ποινικές διαδικασίες, και δεν θίγονται οι υποχρεώσεις που τυχόν βαρύνουν τις δικαστικές αρχές ως προς το θέμα αυτό.»

- 11 Με το άρθρο 2 της αποφάσεως-πλαισίου 2009/299 καταργήθηκε το άρθρο 5, σημείο 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 και θεσπίστηκε το άρθρο 4α, σχετικά με τις αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται κατόπιν δίκης στην οποία δεν παρέστη αυτοπροσώπως ο ενδιαφερόμενος, το οποίο διατυπώνεται ως εξής:

«1. Η αρμόδια επί της εκτέλεσεως δικαστική αρχή δύναται επίσης να αρνηθεί την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που έχει εκδοθεί με σκοπό την εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στερητικού της ελευθερίας, εάν το πρόσωπο δεν εμφανίσθηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως, εκτός εάν στο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης αναφέρεται ότι το πρόσωπο, βάσει δικονομικών απαιτήσεων που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους εκδόσεως:

α) εν ευθέτω χρόνω,

- i) είτε είχε κλητευθεί αυτοπροσώπως και με την κλήτευση είχε ενημερωθεί σχετικά με την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως, είτε είχε δι' άλλων μέσων ενημερωθεί πραγματικά και επισήμως για την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης αυτής, κατά τρόπον ώστε να αποδεικνύεται σαφώς ότι τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης·

και

- ii) είχε ενημερωθεί ότι μπορεί να εκδοθεί απόφαση σε περίπτωση που το πρόσωπο δεν εμφανιστεί στη δίκη·

ή

- β) το πρόσωπο τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, είχε δώσει δε εντολή σε δικηγόρο, τον οποίον διόρισε είτε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε το κράτος, να τον/την εκπροσωπήσει στη δίκη, και εκπροσωπήθηκε όντως από αυτόν τον δικηγόρο στη δίκη·

ή

- γ) αφού του επεδόθη η απόφαση και ενημερώθηκε ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταστεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής αποφάσεως:

- i) έχει δηλώσει ρητώς ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση·

ή

- ii) δεν έχει ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή δεν έχει ασκήσει ένδικο μέσον εντός της ισχύουσας προθεσμίας·

ή

δ) η απόφαση δεν του επιδόθηκε αυτοπροσώπως αλλά:

- i) θα του επιδοθεί αυτοπροσώπως και αμελλητί μετά την παράδοσή του και θα ενημερωθεί ρητά για το δικαίωμά του να δικασθεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξετασθεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής αποφάσεως·

και

- ii) θα ενημερωθεί σχετικά με την προθεσμία εντός της οποίας οφείλει να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπως προβλέπεται στο σχετικό ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.

[...]»

12 Κατά το άρθρο 8, παράγραφοι 1 έως 3, της αποφάσεως-πλαίσιου 2009/299:

«1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιου έως τις 28 Μαρτίου 2011.

2. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο εφαρμόζεται από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 για την αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων που εκδόθηκαν ερήμην του ενδιαφερόμενου κατά τη δίκη.

3. Αν ένα κράτος μέλος έχει δηλώσει, κατά την έκδοση της παρούσας απόφασης-πλαίσιου, ότι έχει σοβαρούς λόγους να θεωρήσει ότι δεν θα είναι σε θέση να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιου έως την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2014 το αργότερο, για την αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων που εκδόθηκαν από τις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους ερήμην του ενδιαφερόμενου κατά τη δίκη. [...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 13 Με διάταξη της 1ης Οκτωβρίου 1996, το πρώτο ποινικό τμήμα του Audiencia Nacional (Ισπανία) έκρινε νόμιμη την έκδοση προς την Ιταλία του S. Melloni προκειμένου ο τελευταίος να δικασθεί για τις πράξεις που απαριθμούνται στα εντάλματα σύλληψης 554/1993 και 444/1993, τα οποία εξέδωσε στις 13 Μαΐου και στις 15 Ιουνίου 1993 αντίστοιχα το Tribunale di Ferrara (Ιταλία). Αφού αφέθηκε ελεύθερος έναντι εγγυήσεως 5 000 000 ισπανικών πεσετών (ESP), την οποία κατέβαλε την επομένη, ο S. Melloni διέφυγε, με αποτέλεσμα να μη καταστεί εφικτή η παράδοσή του στις ιταλικές αρχές.
- 14 Με απόφαση της 27ης Μαρτίου 1997, το Tribunale di Ferrara διαπίστωσε τη μη εμφάνιση του S. Melloni και αποφάσισε ότι του λοιπού τα προς κοινοποίηση έγγραφα που τον αφορούσαν θα επιδίδονταν στους δικηγόρους της εμπιστοσύνης του τους οποίους είχε διορίσει ο ίδιος. Με απόφαση του ιδίου Tribunale της 21ης Ιουνίου 2000, την οποία επικύρωσε στη συνέχεια με απόφασή του το Corte d'appello di Bologna (Ιταλία) στις 14 Μαρτίου 2003, ο S. Melloni καταδικάστηκε ερήμην σε κάθειρξη δέκα ετών για δόλια πτώχευση. Με απόφαση της 7ης Ιουνίου 2004, το πέμπτο ποινικό τμήμα του Corte suprema di cassazione (Ιταλία) απέρριψε την ασκηθείσα εκ μέρους των δικηγόρων του S. Melloni αίτηση αναιρέσεως. Στις 8 Ιουνίου 2004 ο παρά τω Corte d'appello di Bologna γενικός εισαγγελέας της Ιταλικής Δημοκρατίας εξέδωσε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης 271/2004 προκειμένου να εκτελεσθεί η καταδικαστική απόφαση του Tribunale di Ferrara.

- 15 Την 1η Αυγούστου 2008, μετά τη σύλληψη του S. Melloni από την ισπανική αστυνομία, με διάταξη της 2ας Αυγούστου 2008, ο Juzgado Central de Instrucción nº 6 (Ισπανία) διαβίβασε το εν λόγω ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως στο πρώτο ποινικό τμήμα του Audiencia Nacional.
- 16 Ο S. Melloni αντιτάχθηκε στην παράδοσή του προς τις ιταλικές αρχές, ισχυριζόμενος, πρώτον, ότι, κατά το στάδιο της εφέσεως, διόρισε άλλον δικηγόρο, εκτός των δύο συνηγόρων του οι οποίοι τον εκπροσώπησαν, ανακαλώντας την προς αυτούς δοθείσα εντολή, και ότι, παρά τη σχετική ανάκληση, οι αρμόδιες αρχές εξακολουθούσαν να απευθύνουν τις κοινοποιήσεις στους εν λόγω δύο συνηγόρους του. Δεύτερον, υποστήριξε ότι το ιταλικό δικονομικό δίκαιο δεν προβλέπει τη δυνατότητα ασκήσεως ενδίκου μέσου κατά καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ερήμην και ότι για τον λόγο αυτό το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως θα έπρεπε στην περίπτωση του να εκτελεσθεί εφόσον η Ιταλία θα εγγυάτο τη δυνατότητα ασκήσεως ενδίκου μέσου κατά της καταδικαστικής σε βάρος του αποφάσεως.
- 17 Με διάταξη της 12ης Σεπτεμβρίου 2008, το πρώτο υποτμήμα του ποινικού τμήματος του Audiencia Nacional αποφάσισε την παράδοση του S. Melloni στις ιταλικές αρχές προκειμένου να εκτελεσθεί η καταδικαστική σε βάρος του απόφαση του Tribunale di Ferrara για το αδίκημα της δόλιας πτωχεύσεως, κρίνοντας, αφενός, ότι δεν απεδείχθη ότι οι δικηγόροι τους οποίους είχε διορίσει είχαν παύσει να τον εκπροσωπούν από το 2001 και, αφετέρου, ότι δεν παραβιάσθηκαν τα δικαιώματα υπερασπίσεώς του, καθώς ο ίδιος τελούσε εν γνώσει της επικείμενης διεξαγωγής της δίκης, ερημοδίκησε οικειοθελώς και διόρισε για την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του δύο δικηγόρους οι οποίοι παρέστησαν με την ιδιότητά τους αυτή πρωτοδικώς, κατ' έφεση και κατ' αναίρεση, ασκώντας όλα τα προβλεπόμενα ένδικα βοηθήματα.
- 18 Κατά της ανωτέρω διατάξεως ο S. Melloni άσκησε ενώπιον του Tribunal Constitucional «recurso de amparo». Προς στήριξη της προσφυγής του, επικαλέσθηκε την έμμεση αθέτηση των απολύτων επιταγών οι οποίες απορρέουν εκ του δικαιώματος για δίκαιη δίκη, όπως αυτό καθιερώνεται με το άρθρο 24, παράγραφος 2, του ισπανικού Συντάγματος. Συγκεκριμένα, εθίγη, κατά την άποψή του, το ουσιαστικό περιεχόμενο της δίκαιης δίκης κατά τρόπο προσβλητικό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, καθόσον έγινε δεκτό ότι επιτρέπεται η έκδοση σε χώρες οι οποίες θεωρούν έγκυρες τις ερήμην αποφάσεις στην περίπτωση πολύ σοβαρού αδικήματος, χωρίς να τίθεται ως όρος για την παράδοση του καταδικασθέντος η δυνατότητά του να προσβάλει τις καταδικαστικές αυτές αποφάσεις προκειμένου να προασπίσει τα δικαιώματά του άμυνας.
- 19 Με διάταξη της 18ης Σεπτεμβρίου 2008, το πρώτο τμήμα του Tribunal Constitucional έκρινε παραδεκτή τη «recurso de amparo» και αποφάσισε να αναστείλει την εκτέλεση της διατάξεως της 12ης Σεπτεμβρίου 2008, ενώ, με διάταξη της 1ης Μαρτίου 2011, η ολομέλεια του Tribunal Constitucional αποφάσισε να εξετάσει η ίδια την εν λόγω προσφυγή.
- 20 Το αιτούν δικαστήριο παραδέχεται ότι αναγνώρισε, με την απόφασή του 91/2000 της 30ής Μαρτίου 2000, ότι το δεσμευτικό περιεχόμενο των θεμελιωδών δικαιωμάτων είναι λιγότερο ευρύ όταν αυτά αντιμετωπίζονται ad extra, καθόσον μόνον οι πλέον βασικές και στοιχειώδεις επιταγές δύνανται να υπαχθούν στο άρθρο 24 του ισπανικού Συντάγματος και να δώσουν λαβή για έλεγχο ως προς το αν συντρέχει ενδεχομένως περίπτωση έμμεσης αντισυνταγματικότητας. Πάντως, κατά το αιτούν δικαστήριο, συνιστά «έμμεση» αθέτηση των απορρεουσών εκ του δικαιώματος για δίκαιη δίκη επιταγών, καθόσον προσβάλλεται το ουσιαστικό περιεχόμενο μιας δίκαιης δίκης κατά τρόπο προσβάλλοντα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η απόφαση των ισπανικών δικαστηρίων να επιτρέψουν την έκδοση προς κράτη τα οποία, σε περίπτωση πολύ σοβαρού αδικήματος, θεωρούν έγκυρες τις ερήμην εκδοθείσες καταδικαστικές αποφάσεις, χωρίς να εξαρτούν την παράδοση του καταδικασθέντος προσώπου από τη δυνατότητά του να αμφισβητήσει τις εν λόγω καταδικαστικές αποφάσεις προασπιζόμενο τα δικαιώματά του άμυνας.
- 21 Το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η εθνική αυτή νομολογία εφαρμόζεται και στο πλαίσιο της διαδικασίας παραδόσεως η οποία καθιερώθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584, και τούτο για δύο λόγους. Ο πρώτος έγκειται στο γεγονός ότι η προϋπόθεση από την οποία εξαρτάται η παράδοση

καταδικασθέντος προσώπου είναι σύμφυτη με το ουσιώδες περιεχόμενο του συνταγματικού δικαιώματος για δίκαιη δίκη. Ως προς τον δεύτερο λόγο, θεμελιώνεται στο ότι το άρθρο 5, σημείο 1, της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιου, όπως αυτή ίσχυε τότε, προέβλεπε τη δυνατότητα η εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, εκδοθέντος προς εκτέλεση καταδικαστικής αποφάσεως εκδοθείσας ερήμην, να εξαρτάται «κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως», μεταξύ άλλων, από την προϋπόθεση ότι «η εκδούσα [το ένταλμα] δικαστική αρχή παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ώστε να διασφαλισθεί υπέρ του καθού το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως ότι θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος και να παρίσταται κατά την έκδοση της δικαστικής αποφάσεως» (απόφαση 177/2006 του Tribunal Constitucional της 5ης Ιουνίου 2006).

- 22 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, στην απόφασή του 199/2009, της 28ης Σεπτεμβρίου 2009, έκανε δεκτή τη «recurso de amparo» η οποία είχε ασκηθεί κατά διατάξεως παραδόσεως του ενδιαφερομένου στη Ρουμανία, σε εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος προκειμένου να εκτελεσθεί καταδικαστική απόφαση περί επιβολής ποινής τετραετούς φυλακίσεως, εκδοθείσα ερήμην, χωρίς να κάνει μνεία της επιταγής ότι η εν λόγω καταδικαστική απόφαση έπρεπε να μπορεί να αναθεωρηθεί. Συναφώς, με την ανωτέρω απόφαση απορρίφθηκε η συλλογιστική του Audiencia Nacional, σύμφωνα με την οποία η καταδικαστική απόφαση δεν εκδόθηκε στην πραγματικότητα ερήμην, δοθέντος ότι ο S. Melloni είχε αναθέσει την εκπροσώπησή του σε δικηγόρο ο οποίος παρέστη στη δίκη ως προσωπικός συνήγορός του.
- 23 Κατά το Tribunal Constitucional, η δυσκολία συνίσταται στο ότι η απόφαση-πλαίσιο 2009/299 κατήργησε το άρθρο 5, σημείο 1, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 και θέσπισε το άρθρο 4α. Το δε εν λόγω άρθρο 4α δεν θα του επέτρεπε «να αρνηθεί την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως η οποία έχει εκδοθεί με σκοπό την εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στερητικού της ελευθερίας αν το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη η οποία κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως», καθόσον ο ενδιαφερόμενος, «τελών εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, είχε δώσει εντολή σε δικηγόρο τον οποίον διόρισε είτε ο ίδιος είτε το κράτος να τον εκπροσωπήσει στη δίκη, και εκπροσωπήθηκε όντως από αυτόν κατά τη διάρκεια της». Στην υπόθεση, στο πλαίσιο της οποίας χωρεί η παρούσα διαδικασία ελέγχου της συνταγματικότητας ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, το τελευταίο επισημαίνει ότι απεδείχθη ότι ο S. Melloni είχε εξουσιοδοτήσει δύο δικηγόρους της εμπιστοσύνης του στους οποίους το Tribunale di Ferrara κοινοποίησε την επικείμενη διεξαγωγή της δίκης, οπότε και τελούσε εν γνώσει. Διαπιστώθηκε επίσης, σύμφωνα πάντοτε με το αιτούν δικαστήριο, ότι ο S. Melloni εκπροσωπήθηκε όντως από τους δύο αυτούς δικηγόρους πρωτοδίκως, καθώς και κατά την εκδίκαση των επακολούθων ενδίκων μέσων της εφέσεως και της αναιρέσεως.
- 24 Κατά το Tribunal Constitucional, τίθεται επομένως το ζήτημα αν η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 απαγορεύει στα ισπανικά δικαστήρια να εξαρτήσουν την παράδοση του S. Melloni από τη δυνατότητα αναθεωρήσεως της επίμαχης καταδικαστικής αποφάσεως.
- 25 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο απορρίπτει την επιχειρηματολογία της Ministerio Fiscal, σύμφωνα με την οποία δεν παρίστατο αναγκαία η υποβολή προδικαστικού ερωτήματος επειδή η απόφαση-πλαίσιο 2009/299 δεν ετύγχανε εφαρμογής *ratione temporis* στη διαφορά της κύριας δίκης. Συγκεκριμένα, το αντικείμενό της συνίστατο στο να προσδιοριστεί όχι αν η διάταξη της 12ης Σεπτεμβρίου 2008 παραβίασε την εν λόγω απόφαση-πλαίσιο, αλλά αν προσέβαλε εμμέσως το δικαίωμα για δίκαιη δίκη το οποίο προστατεύεται από το άρθρο 24, παράγραφος 2, του ισπανικού Συντάγματος. Εν προκειμένω, η ίδια απόφαση-πλαίσιο θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του περιεχομένου του εν λόγω δικαιώματος το οποίο επάγεται *ad extra* αποτελέσματα, καθόσον αποτελεί το εφαρμοστέο κατά τον χρόνο ελέγχου της συνταγματικότητας της ανωτέρω διατάξεως δίκαιο της Ένωσης. Τη συνεκτίμηση αυτή επέβαλε επίσης η αρχή της ερμηνείας του εθνικού δικαίου κατά τρόπο συνάδοντα προς τις αποφάσεις-πλαίσια (βλ. απόφαση της 16ης Ιουνίου 2005, C-105/03, *Purino*, Συλλογή 2005, σ. I-5285, σκέψη 43).

26 Με βάση τα προεκτεθέντα, το Tribunal Constitucional αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Έχει το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584/ΔΕΥ, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της από την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ, την έννοια ότι απαγορεύει στις εθνικές δικαστικές αρχές, στις περιπτώσεις που προσδιορίζονται στη διάταξη αυτή, να εξαρτούν την εκτέλεση ενός ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως και παραδόσεως από τον όρο ότι η σχετική καταδικαστική απόφαση υπόκειται σε αναθεώρηση, προκειμένου να διασφαλιστούν τα δικαιώματα υπερασπίσεως του εκζητουμένου;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, είναι το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584/ΔΕΥ συμβατό με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το δικαίωμα στην αποτελεσματική δικαστική προστασία και σε δίκαιη δίκη, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 47 του Χάρτη [...], καθώς και από τα δικαιώματα υπερασπίσεως, τα οποία κατοχυρώνονται στο άρθρο 48, παράγραφος 2, του ίδιου Χάρτη;
- 3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα, παρέχει το άρθρο 53 του Χάρτη, ερμηνευόμενο συστηματικά σε συνάρτηση με τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τα άρθρα του 47 και 48, τη δυνατότητα σε κράτος μέλος να εξαρτήσει την παράδοση ερήμην καταδικασθέντος προσώπου από τον όρο ότι η καταδικαστική απόφαση υπόκειται σε αναθεώρηση στο κράτος που ζητεί την έκδοση, αναγνωρίζοντας έτσι στα δικαιώματα αυτά υψηλότερο επίπεδο προστασίας από εκείνο που προβλέπει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να αποφευχθεί μία ερμηνεία που θα περιόριζε ή θα έθιγε θεμελιώδες δικαίωμα αναγνωριζόμενο από το Σύνταγμα του οικείου κράτους μέλους;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 27 Ορισμένοι διάδικοι οι οποίοι υπέβαλαν παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου υποστηρίζουν ότι η παρούσα προδικαστική παραπομπή πρέπει να κριθεί απαράδεκτη για τον λόγο ότι το άρθρο 4α της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 δεν τυχάνει *ratione temporis* εφαρμογής στο πλαίσιο της διαδικασίας παραδόσεως του S. Melloni. Υποστηρίζουν ότι η 12η Σεπτεμβρίου 2008, ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως του Audiencia Nacional περί παραδόσεως αυτού στις ιταλικές αρχές είναι προγενέστερη της ημερομηνίας εκπνοής της προθεσμίας μεταφοράς της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299, ήτοι της ορισθείσας με το άρθρο 8, παράγραφος 1, της αποφάσεως αυτής 28ης Μαρτίου 2011. Υπογραμμίζουν επίσης ότι, πέραν τούτου και εν πάση περιπτώσει, η Ιταλική Δημοκρατία έκανε χρήση της παρεχόμενης από το ίδιο άρθρο 8, παράγραφος 3, επιλογής, η οποία συνίσταται στη δυνατότητα αναβολής μέχρι 1ης Ιανουαρίου 2014 της εφαρμογής της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299 σε θέματα αναγνωρίσεως και εκτελέσεως εκ μέρους των αρμοδίων ιταλικών αρχών των εκδοθεισών ερήμην του ενδιαφερομένου προσώπου αποφάσεων. Επομένως, οι προϋποθέσεις παραδόσεως του S. Melloni από τις ισπανικές στις ιταλικές αρχές εξακολουθούσαν να διέπονται από το άρθρο 5, σημείο 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584.
- 28 Συναφώς, πρέπει εκ προοιμίου να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 267 της ΣΛΕΕ, εναπόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα μιας προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και το λυσιτελές των υποβαλλομένων στο Δικαστήριο ερωτημάτων. Συνεπώς, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της

Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται κατ' αρχήν να απαντήσει (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2011, C-78/08 έως C-80/08, *Paint Graphos* κ.λπ., Συλλογή 2011, σ. I-7611, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 29 Η τεκμαιρόμενη λυσιτέλεια των υποβαλλομένων προδικαστικώς εκ μέρους των εθνικών δικαστηρίων ερωτημάτων μπορεί να αποκλεισθεί μόνο κατ' εξαίρεση, εφόσον παρίσταται προδήλως ότι η αιτούμενη ερμηνεία των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, αντικείμενου των ερωτημάτων, ουδεμία σχέση έχει με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το ζήτημα είναι υποθετικής φύσεως ή επίσης όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία τα οποία είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα (βλ., συναφώς, μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση *Paint Graphos* κ.λπ., σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 30 Εν προκειμένω δεν παρίσταται πρόδηλον ότι η ερμηνεία του άρθρου 4α της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584, την οποία ζητεί το αιτούν δικαστήριο, ουδεμία σχέση έχει με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης ή ότι αφορά ζήτημα υποθετικής φύσεως.
- 31 Ως προς τη *ratione temporis* εφαρμογή του άρθρου 4α της ανωτέρω αποφάσεως-πλαίσιου, υπογραμμίζεται κατά πρώτον ότι, σύμφωνα με την ίδια τη διατύπωση του άρθρου 8, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαίσιου 2009/299, από τις 28 Μαρτίου 2011, «εφαρμόζεται [...] για την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων που εκδόθηκαν ερήμην του ενδιαφερομένου κατά τη δίκη», χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε διάκριση ανάλογα με το αν οι αποφάσεις προηγούνται ή έπονται της εν λόγω ημερομηνίας.
- 32 Η γραμματική ερμηνεία επιβεβαιώνει το γεγονός ότι οι διατάξεις του άρθρου 4α της οδηγίας-πλαίσιου 2002/584, οι οποίες πρέπει να εκλαμβάνονται ως δικονομικοί κανόνες (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 1ης Ιουλίου 2004, C-361/02 και C-362/02, *Τσάπαλος και Διαμαντάκης*, Συλλογή 2004, σ. I-6405, σκέψη 20, και της 12ης Αυγούστου 2008, C-296/08 *PPU, Santesteban Goicoechea*, Συλλογή 2008, σ. I-6307, σκέψη 80), τυγχάνουν εφαρμογής και επί της διαδικασίας παραδόσεως του προσφεύγοντος της κύριας δίκης, η οποία εξακολουθεί να εκκρεμεί. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, οι δικονομικοί κανόνες εφαρμόζονται γενικώς σε όλες τις διαφορές που εκκρεμούν κατά την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος τους, σε αντίθεση με τους ουσιαστικούς κανόνες, οι οποίοι ερμηνεύονται συνήθως υπό την έννοια ότι δεν έχουν εφαρμογή σε καταστάσεις που έχουν διαμορφωθεί πριν από την έναρξη της ισχύος τους (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 12ης Νοεμβρίου 1981, 212/80 έως 217/80, *Meridionale Industria Salumi* κ.λπ., Συλλογή 1981, σ. 2735, σκέψη 9, της 28ης Ιουνίου 2007, C-467/05, *Dell'Orto*, Συλλογή 2007, σ. I-5557, σκέψη 48, καθώς και προπαρατεθείσα απόφαση *Santesteban Goicoechea*, σκέψη 80).
- 33 Κατά δεύτερον, το γεγονός ότι η Ιταλική Δημοκρατία έκανε χρήση της παρεχόμενης από το άρθρο 8, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιου 2009/299 δυνατότητας να αναβάλει έως την 1η Ιανουαρίου 2014 το αργότερο την εφαρμογή από τις αρμόδιες ιταλικές αρχές της εν λόγω αποφάσεως στην αναγνώριση και την εκτέλεση των εκδοθεισών κατόπιν δίκης αποφάσεων ερήμην του ενδιαφερομένου δεν μπορεί να επάγεται το απαράδεκτο της υπό κρίση προδικαστικής παραπομπής. Πράγματι, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, προκειμένου να ερμηνεύσει τα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία αναγνωρίζει το ισπανικό Σύνταγμα σύμφωνα με τις επικυρωθείσες από το Βασίλειο της Ισπανίας διεθνείς Συνθήκες, το αιτούν δικαστήριο προτίθεται να λάβει υπόψη τις συναφείς διατάξεις του δικαίου της Ένωσης προκειμένου να προσδιορίσει το ουσιώδες περιεχόμενο του δικαιώματος για δίκαιη δίκη, το οποίο κατοχυρώνεται με το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Συντάγματος αυτού.
- 34 Από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων προκύπτει ότι είναι παραδεκτή η υποβληθείσα από το Tribunal Constitucional αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

Επί της ουσίας

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 35 Με το πρώτο ερώτημά του, το Tribunal Constitucional ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 έχει την έννοια ότι απαγορεύει στη δικαστική αρχή εκτελέσεως, στις προσδιοριζόμενες με την ως άνω διάταξη περιπτώσεις, να εξαρτά την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος για τους σκοπούς της εκτελέσεως ποινής από την προϋπόθεση ότι η εκδοθείσα ερήμην καταδικαστική απόφαση μπορεί να αναθεωρηθεί εντός του κράτους μέλους εκδόσεως.
- 36 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η ανωτέρω απόφαση-πλαίσιο, όπως προκύπτει ειδικότερα από το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, αυτής, καθώς και από τις αιτιολογικές σκέψεις της 5 και 7, έχει ως αντικείμενο την αντικατάσταση του πολυμερούς συστήματος εκδόσεως μεταξύ κρατών μελών με σύστημα παραδόσεως, εφαρμοζόμενο μεταξύ δικαστικών αρχών, των προσώπων εκείνων τα οποία έχουν καταδικασθεί ή τα οποία φέρονται ως ύποπτα, προκειμένου να εκτελεσθεί εκδοθείσα απόφαση ή να ασκηθούν διώξεις, δοθέντος ότι το σύστημα αυτό στηρίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως (βλ. απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2013, C-396/11, Radu, σκέψη 33).
- 37 Υπ' αυτή την έννοια, η ανωτέρω απόφαση-πλαίσιο αποβλέπει, μέσω της εγκαθιδρύσεως ενός απλουστευμένου και αποτελεσματικότερου συστήματος παραδόσεως των προσώπων τα οποία έχουν καταδικασθεί ή είναι ύποπτα για παραβάσεις της ποινικής νομοθεσίας, στη διευκόλυνση και επιτάχυνση της δικαστικής συνεργασίας, συμβάλλοντας στην επίτευξη του σκοπού τον οποίο έχει θέσει η Ένωση να καταστεί ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης εδραζόμενος στον υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης που πρέπει να υφίσταται μεταξύ των κρατών μελών (προπαρατεθείσα απόφαση Radu, σκέψη 34).
- 38 Δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 2, της ανωτέρω αποφάσεως-πλαisiού, τα κράτη μέλη υποχρεούνται κατ' αρχήν να εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως. Πράγματι, σύμφωνα με τις διατάξεις της ανωτέρω αποφάσεως-πλαisiού, τα κράτη μέλη δύνανται να αρνηθούν την εκτέλεση ενός τέτοιου εντάλματος μόνο στις προβλεπόμενες από το άρθρο 3 αυτής περιπτώσεις υποχρεωτικής μη εκτελέσεως καθώς και στις απαριθμούμενες στα άρθρα 4 και 4α περιπτώσεις προαιρετικής μη εκτελέσεως. Πέραν τούτου, η δικαστική αρχή εκτελέσεως δεν μπορεί να εξαρτά την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως από άλλες προϋποθέσεις πλην εκείνων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 5 της αποφάσεως-πλαisiού (προπαρατεθείσα απόφαση Radu, σκέψεις 35 και 36).
- 39 Προκειμένου να καθορισθεί η έκταση εφαρμογής του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, αντικειμένου του υπό κρίση ερωτήματος, πρέπει να εξετασθούν το γράμμα, η οικονομία και ο σκοπός της διατάξεως αυτής.
- 40 Όπως προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, η εν λόγω διάταξη προβλέπει προαιρετικό λόγο μη εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος για τους σκοπούς εκτελέσεως ποινής ή μέτρου ασφαλείας στερητικών της ελευθερίας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν παρέστη αυτοπροσώπως στη δίκη η οποία κατέληξε στην καταδίκη του. Η ανωτέρω ευχέρεια, πάντως, συνδυάζεται με τέσσερις εξαιρέσεις στερούσες τη δικαστική αρχή εκτελέσεως από τη δυνατότητα αρνήσεως εκτελέσεως του επίδικου ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως. Εξ αυτού προκύπτει ότι το συγκεκριμένο άρθρο 4α, παράγραφος 1, απαγορεύει, σε τέσσερις υποθετικές περιπτώσεις, το να εξαρτά η αρμόδια δικαστική αρχή εκτελέσεως την παράδοση προσώπου καταδικασθέντος ερήμην από τη δυνατότητα αναθεωρήσεως της καταδικαστικής αποφάσεως με την αυτοπρόσωπη παρουσία του ιδίου.

- 41 Τη γραμματική αυτή ερμηνεία του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 επιβεβαιώνει η ανάλυση της οικονομίας της ανωτέρω διατάξεως. Το αντικείμενο της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299 έγκειται, αφενός, στην κατάργηση του άρθρου 5, σημείο 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, το οποίο παρείχε υπό ορισμένες προϋποθέσεις τη δυνατότητα εξαρτήσεως της εκτελέσεως ενός ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως για τους σκοπούς της εκτελέσεως ποινής επιβληθείσας ερήμην από την προϋπόθεση διασφαλίσεως εντός του κράτους μέλους εκδόσεως νέας διαδικασίας εκδικάσεως της υποθέσεως παρουσία του ενδιαφερομένου και, αφετέρου, στην αντικατάσταση της ανωτέρω διατάξεως από το άρθρο 4α. Του λοιπού, η ανωτέρω διάταξη περιορίζει τη δυνατότητα αρνήσεως εκτελέσεως ενός τέτοιου εντάλματος θέτοντας, όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 6 της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299, «προϋποθέσεις υπό τις οποίες δεν χωρεί άρνηση της αναγνώρισεως και εκτελέσεως αποφάσεως που εκδόθηκε σε δίκη στην οποία το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως».
- 42 Ειδικότερα, το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 προβλέπει κατ' ουσίαν, στα σημεία α' και β', ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει να προβεί στην παράδοση καταδικασθέντος ερήμην προσώπου, εφόσον το πρόσωπο αυτό είχε ενημερωθεί εν ευθέτω χρόνο σχετικά με την προγραμματισμένη ημερομηνία διεξαγωγής της δίκης και σχετικά με το ενδεχόμενο εκδόσεως αποφάσεως σε περίπτωση μη εμφανίσεώς του ή το οποίο, τελούν εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, είχε δώσει εντολή σε δικηγόρο να το υπερασπισθεί, οπότε η εν λόγω δικαστική αρχή δεν μπορεί να εξαρτά την παράδοση από το ενδεχόμενο νέας δίκης παρουσία του ενδιαφερομένου εντός του κράτους μέλους εκδόσεως.
- 43 Την ανωτέρω ερμηνεία του άρθρου 4α επιβεβαιώνουν και οι επιδιωκόμενοι από τον νομοθέτη της Ένωσης στόχοι. Όπως προκύπτει τόσο από τις αιτιολογικές σκέψεις 2 έως 4 όσο και από το άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299, βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν η μέσω της θεσπίσεως της αποφάσεως-πλαisiού διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις με τη βελτίωση της αμοιβαίας αναγνώρισεως των δικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών διά της εναρμονίσεως των λόγων μη αναγνώρισεως των αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν μετά από δίκη στην οποία ο ενδιαφερόμενος δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως. Όπως υπογραμμίζεται ειδικότερα με την αιτιολογική σκέψη 4, βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να καταστεί εφικτό, μέσω του ορισμού των κοινών αυτών λόγων, «στην εκτελούσα αρχή να εκτελέσει την απόφαση παρά την απουσία του ενδιαφερομένου από τη δίκη, τηρουμένου πλήρως του δικαιώματος υπερασπίσεως του ενδιαφερομένου».
- 44 Όπως υπογράμμισε και ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 65 και 70 των προτάσεών του, η λύση την οποία επέλεξε ο νομοθέτης της Ένωσης και η οποία συνίσταται στο να προβλέπονται εξαντλητικώς οι υποθετικές περιπτώσεις όπου η εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος προς εκτέλεση αποφάσεως εκδοθείσας ερήμην πρέπει να θεωρείται ως μη θίγουσα τα δικαιώματα άμυνας είναι ασύμβατη προς τη διατήρηση της δυνατότητας της αρμόδιας δικαστικής αρχής εκτελέσεως να εξαρτά την εκτέλεση αυτή από την προϋπόθεση ότι μπορεί να αναθεωρηθεί η καταδικαστική απόφαση προκειμένου να κατοχυρωθούν τα δικαιώματα άμυνας του ενδιαφερομένου.
- 45 Ως προς το επικληθέν από το αιτούν δικαστήριο επιχείρημα ότι η υποχρέωση τηρήσεως των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως αυτά κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 ΣΕΕ, θα νομιμοποιούσε τις αρμόδιες δικαστικές αρχές εκτελέσεως να αρνούνται την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, περιλαμβανομένων των κατά το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 περιπτώσεων, εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν έχει τη δυνατότητα εκ νέου εκδικάσεως της υποθέσεώς του, επιβάλλεται η υπογράμμιση ότι το επιχείρημα αυτό οδηγεί στην πραγματικότητα στο ζήτημα περί της συμβατότητας του άρθρου 4α της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 προς τα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία προστατεύει η έννομη τάξη της Ένωσης, όπερ αποτελεί αντικείμενο του δευτέρου από τα υποβληθέντα ερωτήματα.

46 Όπως προκύπτει από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων, το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 έχει την έννοια ότι απαγορεύει στην αρμόδια δικαστική αρχή εκτελέσεως, στις παρατιθέμενες στην ως άνω διάταξη περιπτώσεις, να εξαρτά την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος προς εκτέλεση ποινής από την προϋπόθεση ότι η εκδοθείσα ερήμην καταδικαστική απόφαση μπορεί να αναθεωρηθεί εντός του κράτους μέλους εκδόσεως.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

47 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν το Δικαστήριο επί της συμβατότητας του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 προς τις επιταγές οι οποίες είναι απόρροια του δικαιώματος για αποτελεσματική προσφυγή και δίκαιη δίκη, όπως προβλέπει το άρθρο 47 του Χάρτη, καθώς και των διασφαλιζομένων με το άρθρο 48, παράγραφος 2, αυτού δικαιωμάτων άμυνας.

48 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα προς το άρθρο 6, παράγραφος 1, ΣΕΕ, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που εξαγγέλλει ο Χάρτης «ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες».

49 Όσον αφορά την έκταση εφαρμογής του δικαιώματος για αποτελεσματική προσφυγή και δίκαιη δίκη, το οποίο προβλέπει το άρθρο 47 του Χάρτη, καθώς και των διασφαλιζομένων από το άρθρο 48, παράγραφος 2, αυτού δικαιωμάτων άμυνας, πρέπει να διευκρινισθεί ότι, ναί μεν το δικαίωμα του κατηγορουμένου να παρίσταται αυτοπροσώπως στη δίκη συνιστά ουσιώδες στοιχείο του δικαιώματος για δίκαιη δίκη, εντούτοις το δικαίωμα αυτό δεν είναι απόλυτο (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, C-619/10, Trade Agency, σκέψεις 52 και 55). Ο κατηγορούμενος μπορεί, εξ ιδίας βουλήσεως, να παραιτηθεί του δικαιώματος αυτού ρητώς ή σιωπηρώς, υπό την προϋπόθεση ότι η παραίτηση χωρεί κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση, συνδυάζεται με κατ' ελάχιστον εγγυήσεις αντίστοιχες της σοβαρότητάς της και δεν προσκρούει σε κανένα σημαντικό δημόσιο συμφέρον. Ειδικότερα, δεν στοιχειοθετείται προσβολή του δικαιώματος για δίκαιη δίκη όταν ο ίδιος ο κατηγορούμενος δεν παρέστη αυτοπροσώπως, αφ' ης στιγμής ενημερώθηκε σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο της δίκης ή την υπεράσπισή του ανέλαβε δικηγόρος στον οποίον ο ίδιος έδωσε σχετική εντολή.

50 Η ανωτέρω ερμηνεία των άρθρων 47 και 48, παράγραφος 2, του Χάρτη τελεί σε αρμονία με την αναγνωριζόμενη με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκταση εφαρμογής των διασφαλιζομένων στο άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 3, της ΕΣΔΑ δικαιωμάτων (βλ., μεταξύ άλλων, ΕΔΔΑ, αποφάσεις *Medenica* κατά Ελβετίας της 14ης Ιουνίου 2001, προσφυγή αριθ. 20491/92, § 56 έως 59, *Sejdic* κατά Ιταλίας της 1ης Μαρτίου 2006, προσφυγή αριθ. 56581/00, *Recueil des arrêts et décisions* 2006-II, § 84, 86 και 98, και *Haralampiev* κατά Βουλγαρίας της 24ης Απριλίου 2012, προσφυγή αριθ. 29648/03, § 32 και 33).

51 Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η εναρμόνιση των προϋποθέσεων εκτελέσεως των ευρωπαϊκών ενταλμάτων συλλήψεως τα οποία εκδίδονται προς εκτέλεση των εκδοθεισών αποφάσεων κατόπιν δίκης στην οποία δεν παρέστη αυτοπροσώπως ο ενδιαφερόμενος, εναρμόνιση η οποία υλοποιείται με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299, συμβάλλει, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 1 αυτής, στην ενίσχυση των δικονομικών δικαιωμάτων των αποτελούντων αντικείμενο ποινικής δίκης προσώπων, βελτιώνοντας παράλληλα την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών.

52 Υπό την έννοια αυτή, στο εν λόγω άρθρο 4α, παράγραφος 1, προβλέπονται, υπό τα στοιχεία α' και β', οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ο ενδιαφερόμενος πρέπει να θεωρείται ότι παραιτήθηκε οικειοθελώς και κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση του δικαιωμάτός του να παρίσταται στη δίκη του, με αποτέλεσμα η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως προς εκτέλεση της εκ μέρους του καταδικασθέντος ερήμην προσώπου ποινής να μην μπορεί να εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι το

πρόσωπο αυτό μπορεί να επιτύχει τη διεξαγωγή νέας δίκης παρουσία του εντός του κράτους μέλους εκδόσεως. Τούτο συμβαίνει είτε οσάκις, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχείο α', ο ενδιαφερόμενος δεν παρέστη αυτοπροσώπως στη δίκη μολονότι κλητεύθηκε αυτοπροσώπως ή είχε ενημερωθεί επισήμως σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο οι οποίοι είχαν ορισθεί με την κλήτευση είτε, όπως αναφέρεται στην ίδια παράγραφο, στοιχείο β', οσάκις, τελώντας εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, επέλεξε να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο αντί να παραστεί ο ίδιος αυτοπροσώπως. Ως προς την παράγραφο 1, στοιχεία γ' και δ', παρατίθενται εκεί οι περιπτώσεις όπου η αρμόδια δικαστική αρχή εκτελέσεως υποχρεούται να εκτελέσει το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως μολονότι ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να τύχει νέας διεξαγωγής της δίκης εφόσον το συγκεκριμένο ένταλμα συλλήψεως διευκρινίζει είτε ότι ο ενδιαφερόμενος δεν ζήτησε την εκ νέου διεξαγωγή της δίκης είτε ότι πρόκειται να ενημερωθεί ρητώς ως προς το δικαίωμά του για την εκ νέου διεξαγωγή της δίκης.

- 53 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 δεν προσβάλλει το δικαίωμα για αποτελεσματική προσφυγή και δίκαιη δίκη ούτε τα διασφαλιζόμενα αντιστοίχως από τα άρθρα 47 και 48, παράγραφος 2, του Χάρτη δικαιώματα άμυνας.
- 54 Όπως προκύπτει από τις προηγηθείσες σκέψεις, στο δεύτερο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 είναι συμβατό προς τις απορρέουσες από τα άρθρα 47 και 48, παράγραφος 2, του Χάρτη επιταγές.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 55 Με το τρίτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 53 του Χάρτη έχει την έννοια ότι παρέχει στο κράτος μέλος εκτελέσεως την ευχέρεια να εξαρτήσει την παράδοση προσώπου καταδικασθέντος ερήμην από την προϋπόθεση ότι η καταδικαστική απόφαση μπορεί να αναθεωρηθεί εντός του κράτους μέλους εκδόσεως προκειμένου να αποφευχθεί προσβολή του δικαιώματος για δίκαιη δίκη και των κατοχυρωμένων στο Σύνταγμά του δικαιωμάτων άμυνας.
- 56 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο προσεγγίζει εκ προοιμίου την ερμηνεία, σύμφωνα με την οποία το άρθρο 53 του Χάρτη θα παρείχε εν γένει σε κράτος μέλος τη δυνατότητα να εφαρμόσει τον διασφαλιζόμενο από το Σύνταγμά του βαθμό προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, οσάκις είναι υψηλότερος από εκείνον του Χάρτη, και να τον αντιτάξει ενδεχομένως στην εφαρμογή διατάξεων του δικαίου της Ένωσης. Κατά την άποψή του, η ερμηνεία αυτή θα επέτρεπε ειδικότερα σε ένα κράτος μέλος να εξαρτήσει την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος προς εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως εκδοθείσας ερήμην από προϋποθέσεις σκοπούσες στην αποφυγή ερμηνείας περιοριστικής των αναγνωριζόμενων από το Σύνταγμά του θεμελιωδών δικαιωμάτων ή βλαπτικής αυτών, όταν βεβαίως το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως πλαισίου 2002/584 δεν επιτρέπει την εφαρμογή τέτοιων προϋποθέσεων.
- 57 Παρόμοια ερμηνεία του άρθρου 53 του Χάρτη δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 58 Πράγματι, η ανωτέρω ερμηνεία του άρθρου 53 του Χάρτη θα προσέβαλε την αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, καθόσον θα παρείχε σε κράτος μέλος τη δυνατότητα να παρεμποδίσει την εφαρμογή πράξεων του δικαίου της Ένωσης απολύτως σύμφωνων προς τον Χάρτη καθόσον οι πράξεις αυτές δεν θα σέβονταν τα διασφαλιζόμενα από το Σύνταγμα του κράτους αυτού θεμελιώδη δικαιώματα.
- 59 Όντως, κατά πάγια νομολογία, δυνάμει της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, η οποία αποτελεί ουσιώδες χαρακτηριστικό γνώρισμα της έννομης τάξης της Ένωσης (βλ. γνωμοδότηση 1/91 της 14ης Δεκεμβρίου 1991, Συλλογή 1991, σ. I-6079, σκέψη 21, και γνωμοδότηση 1/09 της 8ης Μαρτίου 2011, Συλλογή 2011, σ. I-1137, σκέψη 65), το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος επικαλείται

διατάξεις του εθνικού δικαίου, έστω και συνταγματικής φύσεως, δεν μπορεί να θίγει την αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης στην επικράτεια του εν λόγω κράτους (βλ., υπό την έννοια αυτή, ιδίως, αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1970, 11/70, Internationale Handelsgesellschaft, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 581, σκέψη 3, και της 8ης Σεπτεμβρίου 2010, C-409/06, Winner Wetten, Συλλογή 2010, σ. I-8015, σκέψη 61).

- 60 Ασφαλώς, το άρθρο 53 του Χάρτη επιβεβαιώνει ότι, όταν πράξη της Ένωσης υπαγορεύει την εφαρμογή εθνικών μέτρων, είναι κατ' αρχήν θεμιτό οι εθνικές αρχές και τα εθνικά δικαστήρια να εφαρμόζουν τα κατοχυρωμένα στα Συντάγματά τους θεμελιώδη δικαιώματα, αρκεί η εν λόγω εφαρμογή να μη θέτει υπό διακύβευση την υπεροχή, την ενότητα και την αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη.
- 61 Πάντως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 δεν παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια να αρνούνται την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως οσάκις ο ενδιαφερόμενος εμπίπτει σε μια από τις τέσσερις υποθετικές περιπτώσεις οι οποίες προβλέπονται με την ανωτέρω διάταξη.
- 62 Εξάλλου, πρέπει να υπομνησθεί ότι η θέσπιση της αποφάσεως-πλαisiού 2009/299, η οποία ενέταξε την ανωτέρω διάταξη στην απόφαση-πλαίσιο 2002/584, στοχεύει στη θεραπεία των δυσχερειών της αμοιβαίας αναγνώρισεως των εκδοθεισών ερήμην του ενδιαφερομένου αποφάσεων οι οποίες είναι απόρροια της υπάρξεως διαφορών εντός των κρατών μελών στο θέμα της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Συναφώς, η ανωτέρω απόφαση-πλαίσιο εναρμονίζει τις προϋποθέσεις εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως σε περίπτωση ερήμην καταδίκης, η δε εναρμόνιση αυτή απηχεί τη συναίνεση η οποία επετεύχθη από τα κράτη μέλη στο σύνολό τους αναφορικά με την εφαρμοστέα, δυνάμει του δικαίου της Ένωσης, έκταση των δικονομικών δικαιωμάτων των οποίων απολαύουν οι καταδικασθέντες ερήμην τους οποίους αφορά ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.
- 63 Επομένως, το να παρέχεται σε κράτος μέλος η δυνατότητα να επικαλείται το άρθρο 53 του Χάρτη προκειμένου να εξαρτήσει την παράδοση προσώπου καταδικασθέντος ερήμην από τη μη προβλεπόμενη από την απόφαση-πλαίσιο 2009/299 προϋπόθεση ότι η καταδικαστική απόφαση μπορεί να αναθεωρηθεί εντός του κράτους μέλους εκδόσεως, ώστε να αποφευχθεί προσβολή του δικαιώματος για δίκαιη δίκη και των κατοχυρωμένων στο Σύνταγμα του κράτους μέλους εκτελέσεως δικαιωμάτων άμυνας, θα κατέληγε, θέτοντας υπό αμφισβήτηση την ομοιομορφία του βαθμού προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων ο οποίος προσδιορίζεται από την ανωτέρω απόφαση-πλαίσιο, να θίξει τις αρχές της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αναγνώρισεως τις οποίες η εν λόγω απόφαση τείνει να ενισχύσει και, συνακόλουθα, να θέσει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα της αποφάσεως-πλαisiού.
- 64 Υπό το φως των προηγηθεισών σκέψεων, στο τρίτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 53 του Χάρτη έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος να εξαρτά την παράδοση προσώπου καταδικασθέντος ερήμην από την προϋπόθεση ότι η καταδικαστική απόφαση μπορεί να αναθεωρηθεί εντός του κράτους μέλους εκδόσεως, ώστε να αποφεύγεται τυχόν προσβολή του δικαιώματος για δίκαιη δίκη και των κατοχυρωμένων στο Σύνταγμα του δικαιωμάτων άμυνας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 65 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και τις διαδικασίες παραδόσεως μεταξύ των κρατών μελών, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, έχει την έννοια ότι απαγορεύει στην αρμόδια δικαστική αρχή εκτελέσεως, στις παρατιθέμενες στην ως άνω διάταξη περιπτώσεις, να εξαρτά την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος προς εκτέλεση ποινής από την προϋπόθεση ότι η εκδοθείσα ερήμην καταδικαστική απόφαση μπορεί να αναθεωρηθεί εντός του κράτους μέλους εκδόσεως.
- 2) Το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299, είναι συμβατό προς τις απορρέουσες από τα άρθρα 47 και 48, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιταγές.
- 3) Το άρθρο 53 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος να εξαρτά την παράδοση προσώπου καταδικασθέντος ερήμην από την προϋπόθεση ότι η καταδικαστική απόφαση μπορεί να αναθεωρηθεί εντός του κράτους μέλους εκδόσεως, ώστε να αποφεύγεται τυχόν προσβολή του δικαιώματος για δίκαιη δίκη και των κατοχυρωμένων στο Σύνταγμα του δικαιωμάτων άμυνας.

(υπογραφές)